

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben háshoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Aszerkesztőség kóriratok visszaadásán
 vagy megőrzésére nem vállalunk.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Válasz egy kongreganista levelére.

Ön »a helybeli urak kongregációjának egyik tagja« aláírással levelet írt nekünk. Levelét névtelenül írta meg, sőt annyira óvatos, hogy — mint őszintén megírja — mással is íratta le levelét.

Nálunk elv, hogy névtelen levelekre nem felelünk. Az ön levelével azonban kivételt teszünk. Hangja annyira őszinte, olyan komoly témákat érint, hogy a levél mellett nem mehetünk el néma mellőzéssel. Ön azt kéri, tegyük ki a levelét; sokkal jobb lesz, mindjárt a választ közzétenni. A válaszból különben is mindenki megtudhatja, mi volt magában a levélben s ugy-e bár, Ön, a ki annyira szerény, hogy a nevét még előttünk is elhallgatja, nem annyira a levél szövegét, mint inkább annak tartalmát óhajtja köztudomásra adni?

I.

Első panasza, hogy a katolikusok nagy része szóltalanul nézi a szabadkőművesek előhaladását, sőt támogatni kész intézményeiket. Példa gyanánt felhozza, hogy a gyermeknapon az országos gyermekvédő liga javára katolikusok is adakoztak.

Itt álljunk meg és distingváljunk. Tény az, hogy a katolikusok nagy része szóltalanul nézi a szabadkőművesek előhaladását, de miért? Mert nem is tudja, hol bujkálnak, melyik intézményben lappanganak szabadkőművesek. Nagyon jól tudják azt a páholyban, hogy ma már az ő romboló munkájuk a közönség legnagyobb része előtt gyűlöletes és még gyűlöletesebb az a közönséges érdekszövetkezet, mellyé a testvéri láncot átalakították. Tudják tehát azt is, hogy ha valamely intézményt nyíltan szabadkőművesnek vallanak, annak föltétlenül a legrosszabb cégért adnak ezzel, mert a közönség rögtön fölfedezné, hogy az egész intézmény célja vagy a rombolás, vagy pedig valamelyik páholytag zsebének profán aranyakkal és bankókkal való megtömése. A bevallottan szabadkőműves intézmények ma az ördögnek sem kellenek. Mikor tehát a vakoló kanalas gseftelő urak valamibe belefognak, szépen álarcot tesznek, hamis cégtáblát akasztanak ki s úgy csalják be a jóhiszemű közönséget a boltba. Lehet-e szemrehányást tenni a járatlan közönségnek, ha lép meg? Nem. Föl kell vitáztatni s úgy elterelni a veszedelemtől.

De distingváljunk tovább is. Mint mindenütt, a páholyban is vannak élesszemű

és rövidlátó emberek. Néha az élesszeműek akarata érvényesül s olyan intézményt létesítenek, mely valóban valamely korszükségletnek felel meg s azt akarják szabadkőműves szellemben kielégíteni. Ezzel kettős célt kívánnak elérni: egyrészt emelni a szabadkőművesség rossz hírnevét, mikor rámutathatnak reklám gyanánt egy üdvös célu alkotásra, másrészt megvetni a lábukat olyan területen, a hol az eszme, a cél népszerűsége a profán aranyak hullását, becsületes keresztény emberek támogatását biztosítja. Ilyennek indult a gyermekvédő liga is. Védjük az elhagyott gyermekeket! Kell-e ennél szebb jelszó? Az elféle irányu intézményeknél, már most reánk keresztényekre kettős nehézség áll elő: ha nem támogatjuk, azt kiabálják utánunk, hogy a nemes gondolat iránt nincs érzékünk. Ha támogatjuk, akkor pedig az a veszély áll elő, hogy önkéntelenül a páholy szekerét toljuk. Mi tehát a teendő? Az, a mit Prohászkaék tettek: be kell mennünk s magunknak biztosítani a fölényt, vagyis az eredetileg szabadkőművesnek tervezett intézményt megosztani ettől a káros jellegétől s keresztény lélekkel álitani.

Ez történt a gyermekvédő ligával is, melyet egyébként a szabadkőműves uralom annak idején a bizonyos ismert sorsjegyzédelgessel az erkölcsi csődhöz közel juttatott. Ma a gyermekvédő liga meg van fosztva szabadkőműves jellegétől s csak a mi igyekvésünktől függ, hogy a keresztény szellemet, a krisztusi gondolatot ne csak irányulóvá, hanem kizárólagossá tegyük benne.

Tessék elbinni, ez a legjobb út. És erre rá is léphetünk. Mienk a szellemi, az erkölcsi és a számszerű óriási fölény; ott érvényessítjük, a hol akarjuk. Csak akarni: ez a nehéz dolog minálunk.

II.

Kifogása van az én kongreganista testvéremnek az ellen is, hogy Nagyváradon még nem alakítottuk meg a Katolikus Népszövetséget. Tökéletesen igazsága van abban, hogy Szent László városa Népszövetség nélkül: hiányos. Csakhogy egyet nem szabad felednünk: mi itt most majdnem olyan helyzetben vagyunk, mint voltunk Szent László király idejében. Ujra kell megalapoznunk a kereszténységet. Meg kell pedig alapoznunk nemcsak extenzíve, hanem még inkább intenzíve, minden egyes katolikus keresztény lélekben. Jól meg kell tehát választani, mit

mikor csináljunk. Körülbelül két éve fölvetődött a Népszövetség ügye s egyelőre akkor le is került a napirendről. Még akkor alig ismerték Nagyváradon és környékén a Népszövetséget, már pedig ez az intézmény csak akkor alakítható meg valahol a fölvirágzás biztos reményével, ha a lelkek vágyakozásából mint közszükséglet pattan ki. Már pedig hogyan vágyakozzanak a lelkek olyasmi után, a mit nem is ismernek?

Azóta lényegesen javult a helyzet. Ön nem is sejtí, milyen sok népszövetségi tag van Nagyváradon és vidékén, a kik igénybe veszik az ingyenes jogi tanácsot és megbízható jogi segélyt. A Népszövetség még nem alakult meg formálisan, de vannak egyre gyarapodó számmal népszövetségi tagjaink, a központ kinevezett már Nagyváradra külön népszövetségi ügyészt is, ha így haladunk, a formális megalakulás mihamar elkövetkezik. Ez azonban olyan jelentőségteljes lépés, hogy föltétlenül szükséges hozzá a megyés püspök támogató vezérlete. Gyönyörű feladat, melynek megoldása az új püspökre valóban apostoli munkát fog háritani.

III.

Szervezkedjünk! mondja Ön harmadik követelményül. Szervezkedjünk! mondom én is e válasz befejezéséül. Másfél évtized óta harsogjuk e lap hasábjairól a keresztény közönség fülébe: szervezkedjünk! Nem volt hiábavaló ez a másfél-évtizedes munka; ez is részes volt abban a fölszántásban, melynek eredménye gyanánt ma már a váradai egyházmegye területén a siker kilátásával lehet vetést folytatni. Az Urak kongregációjának gyors fölvirágzása a bizonyosság rá, hogy van itt fogékonyság a lelkekben — csak oda kell menni hozzájuk. Föl kell keresni őket. Fején találja ön a szöveget, mikor sürgeti a további kongregációk megalakítását az iparosok, kereskedők körében, lehetőleg minden foglalkozási körben. El fog következni ez is, a katolikus patronage is sorban. Ma már nem egy ember óhajai ezek, hanem a krisztusi keresztény lelkek által szomjazva szomjuhozott, újjászületés szükség szerű követelményei. Dolgozunk ez irányban mindannyian vállaltva s ne feledkezzük el arról, hogy minden munkálkodásunknak első, legfőbb és legbiztosabb eszköze, a melylyel várfalakat tudunk ledönteni és várfalakat építünk fel újra: a virágzó, erős katolikus sajtó. *

Kivándorlás Ausztria-Magyarországból. Epp most megjelent hivatalos kimutatás szerint a múlt évben Ausztria-Magyarországból 170 191-en vándoroltak ki Amerikába. Ezek között 27.941 magyar és 21.096 német volt. A többiek más nemzetiségűek. Ugyanez időszakban Ausztria-Magyarországba 11 026 magyar és 4278 német vándorolt vissza Amerikából.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, jul. 30.

Návay Lajos elnök 10 óra után megnyitja az ülést. Bemutatja Bölsny József az ujonnan megválasztott ugrai képviselő maudátumát.

Thuróczy Gusztáv III. ik. bíráló bizottság jelentését terjeszti be.

Felolvassák az interpellációs könyvet, amelybe Huszár Károly (sárvári) Róth Endre, gróf Lázár István és Hegedüs Loránt jegyezték be interpellációkat.

Ezután harmadszori felolvasásban elfogadták a román kereskedelmi szerződésről szóló javaslatot.

Következik ezután az 1910-ik évi

népszámlálásról

szóló javaslat tárgyalása.

A javaslatot **Papp Géza** előadó ismerteti és ajánlja elfogadásra.

Benedek János: Kifogásolja a javaslatban azt, hogy csak azokat számlálják meg, akik jelenleg Magyarországon tartózkodnak. Az Ame-

rikában élő több több milliónyi honfitársainkat nem számlálják meg. Véleménye szerint a népszámlálás azért történik, hogy adat gyűjtés címen elodázzák a választási reform benyújtását. Ez ellen tiltakozik. Egyébként elismeri a népszámlálás szükségességét és elfogadja a javaslatot.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter: Benedek szavaira reflektál és kijelenti hogy minden államban az a szokás, hogy csak azokat számlálják meg, akik az országban laknak. Olaszországgal van megegyesésünk, hogy adatainkat kicsiréljük, és ezáltal megtudjuk, hogy hány magyar él Olaszországban. Sájnos, Amerikával ilyen szerződésünk nincs. Merész állítás Benedektől, hogy a népszámlálás vonatkozásban áll a választójog kérdésével. A kormányelnök már több ízben kijelentette, hogy a választói reformot a pluralitás nélkül akarja megvalósítani. Az sem áll, hogy a kormány el akarja odázni a választói reform betérjesztését. Kéri a javaslat elfogadását.

Elnök a vitái bezárja és elrendeli a szavazást.

A Ház a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben egyhangulag elfogadta.

Wickenburg Márk Márk gróf betérjeszti a statisztikai hivatal 1910 ik. évi mukatarvéról szóló pénzügyi bizottsági jelentést.

A Ház a jelentést tudomásul vette.

Következik

a legeltetési forgalom megtiltásáról

szóló javaslat tárgyalása.

Papp Géza előadó ismerteti és elfogadja a javaslatot.

A Ház a javaslatot vita nélkül általánosságban és részleteiben elfogadta.

Ezután következik az

560 millió állami kölcsönről

szóló javaslat tárgyalása.

Wickenburg Márk gróf előadó ismerteti a javaslatot és kéri annak elfogadását.

Désy Zoltán: A javaslatot elfogadja. A pénztári készletre vonatkozóan felvilágosítást kér a minisztertől. Konstatálja, hogy a beruházási költségeket mindig a pénztári készlet terhére írják. Időnkint megtörténik ugyan a pénztári készlet kiegészítése. Amidőn a beruházási törvény külön beruházásra öhajítja a fedezetet, annak a veszélynek teszi ki a pénzügyi kormányt, hogy a kiutalt összegek hovatartásáról a Ház tagjai nem szerezhetnek tudomást. Határozati javaslatot nyújt be, melyben, melyben felvilágosítást kér a beruházások állapotáról.

Bakonyi Samu: A javaslatot nem fogadja el. Fel kell vetni a kormány iránt a bizalmi kérdést, mert a törvényhozásban egyoldalú akaratot látunk érvényesülni, a király akaratát.

Désy Zoltán határozati javaslatát elfogadja, mert szükségét látja, mert szükségét látja annak, hogy a képviselőház némileg ellenőrző szerepet teljesítsen a beruházások költségeinek az utalványozásánál.

Lukács László pénzügyminiszter: Désy Zoltán és Bakonyi Samu beszédeire reflektál. Az általa benyújtott határozati javaslatát elfogadja és amennyiben módjában áll, megadja Désynek a szükséges és kért felvilágosításokat.

A Ház a miniszter szavai után a javaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

Az interpellációk.

Bikády Antal a takarékpénztárak ügyében interpellált.

Modern butorok ■ 54 LUKÁCS NÁNDOR-nál Rákóczi-ut ■ 8. sz. ■

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Liget-ügyek.

Beszámolok a tegnapi estéről, akár érdekel valakit akár nem.

Neki indultam a Nap-utcának és bementem egy korcsmába. Többnyire bemegyek az ilyen kis különítményekbe. Éppen ezért semmi különös sem volna az egészben.

Valahogyan azonban mégis van benne némi különösség.

Azért, mert jól mulattam az eseten. Pedig bizony az a fajta ember, amilyen én vagyok, nehezen mulat jól.

Akkor azonban jól mulattam.

Ezek történetek.

Bent a belső szobában tízennégy ember ült együtt. Tíz férfi és négy nő. Valamennyien be voltak törülközve kissé. Ősi zongora verkli nyafogott a sarokba és ez még inkább ingerelte őket. Üvöltözték is kissé, de nem nagyon. De egyszer a tulajdonos egy üvegcsizmát vitt be nekik és ettől megvadultak.

Méregtek kissé, hogy miért vagyok egyedül, de mivel látták, hogy egyáltalán nem törődöm velük, beszüntették az érdeklődést és bizalmasan összehuzódtak.

Egyszer az egyik, a legtökéletlenebb azt mondja:

— Dalozunk! Jó?

Mit?

— Azt, hogy: Ujjé a ligetben . . .

Hopp ezt megvárom. Persze, hogy megvárom. És mivel érdekelt a dolog, kissé szemügyre vettem a társaságot. Ott ült hét egyforma iparos. Aanyira egyformák voltak, hogy egyáltalán nem érdemes róluk beszélni. Három azonban már különösebb alak volt. Az egyik azért, mert minden szót üvöltve mondott, akár volt rá oka, akár nem. És az üvöltése rekedt keserű volt.

Ismerik ezt a hangot?

Ismerik. Ez azoknak a hangja, akik állandóan be vannak rugva.

A másik azért volt némileg érdekes, mert a szokottnál is sokkal jóval butább volt. Amíg ott ültem, nem mondott egyebet csak annyit:

— Hm, hm, igyunk!

És itak vagy legalább ő ivott. Aztán megint belemerült a bus, hülye mosoly hallgatásba.

A harmadik azonban már igazán eredeti ember volt. A bajuszáról folyton csöpögött a bor. Folyton. Lehetetlenség, hogy akárkinek a bajuszában is elérjen annyi bor. Valószínűleg folyton visszaengedte a szájából a bort. Azonkívül ott ült mellette a felesége. Ez fontos dolog, mert a csöpögő ember emiatt még jobban ivott. És még jobban csöpögött.

Egyszerre csak ráharsanlottak:

— Ujjé, a ligetben nagyszerül!

Soha ilyen őszinte üvöltést nem hallottam. A férfiak a nők kiizadtak: az arcukról verejtékes csöppek hullottak. Megint egy-egy újabb csizma sőr és az ujjé egyre vadabb lett.

Most már mindenki üvöltött. Maga a korcsmáros is, de ő a külső szobából kiabálta be az ujjét. Csak éppen az ujjét: a többiben nem vett részt. És ilyenkor mindig egy-egy üveg bort sikkasztott oda a részegek asztalára.

Felvidultam.

— Én is fogom üvöltöni az ujjét! — gondoltam, de csak úgy magamban kiabáltam velük együtt, mert az ilyen helyen könnyen kupán vágják az embert.

Egyszerre csak bonyodalom történt. Mert az ének alatt az egyik, a csöpögő ember, akitők tömören pirosszájunak neveztek, orozva kiitta a mindig üvöltő ember spriccerét.

Ekkor az üvöltő csodás gyorsasággal pofonváta a csöpögőt. Annak az orrávére megindult és odacsöpögött az asztalra.

— Pofonvágott! — üvöltött a csöpögő. Add meg a hatosomat, mert feljelentelek!

Az üvöltő nevetett, de nem sokáig, mert a csöpögőnek a felesége hirtelen, az arcába lötytyintette a spriccer maradványát. Erre ő kezdett kiabálni.

— Tyül! Ma vettem ezt a gallért! Ezt megfizeti nagysád. Hamisfogu, megfizeti a galléromat!

— Ajjajaj — kiabálta a csöpögős ősrégi zsebkendőjével szárogatva a vércsöppeket — hát te már megint paklizol? Majd adok én neked.

Lehetetlenség megmondani, hogy ezek után mik történtek, Valami gomolyag keletke-

Művészeti fényképészet

DAJKOVITS E.

Nagyvárad, Sas palota.

A mai naptól kezdve rendkívüli kedvezmény:

6 drb. matt platín visitkép . . . 6 K.

6 drb. matt platín kabinetkép 12 K.

Vászonpapíron készült képek ugyanilyen árban a legfinomabb kivitelben. Menyegzői képekhez passepartout ingyen.

A nyiregyházi huszárok.

Huszár Károly sárvári képviselő pedig a következő interpellációt intézte Hazai Samu honvédelmi miniszterhez.

1. Van-e tudomása a honvédelmi miniszter urnak, hogy Nyiregyháza husz huszár feljebbvalói brutális bánásmódja miatt megszökött a kaszárnyából?

2. Van-e tudomása a honvédelmi miniszter urnak ezen szökés okairól?

3. Hajlandó-e a honvédelmi miniszter ur ezen esetben eljárni, hogy a brutalizált katonák fegyelmi vétsége minél enyhébb elbánás alá vétesse és hogy Dulovics őrmester és azon felettes katonai hatóságok, amelyeknek hiányos ellenőrzése miatt ezen botrány megtörténhetett, példászerűen megbüntetésnek?

4. Hajlandó-e a honvédelmi miniszter ur hatáskörében mindent elkövetni, hogy hasonló embertelenségek haderőnkben többé elő ne forduljanak?

5. Hajlandó-e a honvédelmi miniszter ur ezen ügy tárgyalásának aktáit a nyilvánossági ítélet elé bocsátani.

A miniszter az interpellációra nem válaszolt.

Az ülésnek két órákor lett vége.

Az ügyvédjelöltek mozgalmá.**A miniszter tervezete ellen.**

Az új ügyvédi rendtartás tervezetében Székely Ferenc igazságügyminiszter olyan intézkedéseket akar keresztülvinni, amelyek mélyen sértik az ügyvédjelöltek érdekeit, amennyiben azt kontemplálja, hogy az ügyvédi vizsga után még két évi gyakorlatot kell az ügyvédeknek szerezni, mielőtt önálló irodát nyithat.

Ez az intézkedés helyt álló volna, ha csak

zett, amikben mindenkinek ütötte pofázt, gyötörte, marta egymást.

De egy alacsony zömök és pimasz kikapcsolta magát a vad viharból felült a mellékasztal tetejére és onnét elkezdett vidáman kurjongatni:

— Ujjé a ligetben nagyszerű!

Bejött egy rendőr és sok szakértelemmel így szólt:

— Ezek verekednek? Felírom őket!

— Az kellene csak! — mondta a korcsmáros. — Itt a spriccer! Majd én elintézem őket.

Odament a kompániához. Meglátta az abszolon a vércsöppeket és rájuk förmedt:

— Ki csinálta ezt;

— Ez — mondotta szemtelenül az üvöltő a csöpdögőre mutatva.

Hirtelen újabb pofon zendült át a légen. A korcsmáros is képenyágt a szegény csöpdögöt.

Az pedig nyugodtan így szólt:

— Jó! Hát akkor írj fel tizenkilenc spriccert. A tizenkilencedik most jön.

És a korcsmáros barátságos arccal behozta a tizenkilencedik spriccert.

Fizettem és elmentem. Alig mentem tíz lépést, máris felharsan barátságos meleg együttesben:

— Ujjé, a ligetben nagyszerű.

Cholnoky László.

a jövőre vonatkoznék, azonban a tervezet szerint visszaható erővel rs birna a rendelkezés jelenlegi ügyvédjelöltekre is vonatkoznék, tehát csak két évvel később lehetnének ezek is önálló ügyvédek.

Ez ellen az országban több helyen mozgalmat indítottak a jelenlegi ügyvédjelöltek. Amíg a budapesti ügyvédjelöltek helyeslik a miniszter által tervezett meghosszabbítást, addig pl. a székesfehérvári ügyvédi kamara tiltakozik a tervezet ellen.

A nagyváradai ügyvédjelöltek szintén nem nézik tétlenül ezt a rájuk nézve rendkívül sérelmes tervezetet.

Tegnap délután értekezletet tartottak, Papp János elnöke alatt, amelyen elhatározták, hogy a tervezet ellen memorandumot intéznek az igazságügyminiszterhez, a nagyváradai királyi tábla elnökéhez és az ügyvédi kamarához.

Elhatározták, hogy az ügyvédjelöltek országgyűlésének augusztus 21-én tartandó ülésére küldöttséget menesztenek s állást foglalnak amellett, hogy a kongresszus is memorandummal járuljon az igazságügyminiszterhez. A mozgalom sikere érdekében megnyerni óhajtják az összes Nagyváradon lakó országos képviselőket.

Az érkezetből a székesfehérvári ügyvédi kamarához a következő táviratot intézték:

Ügyvédi kamara

Székesfehérvár.

A nagyváradai ügyvédjelöltek mai gyűlése hálásan üdvözli a kamarát, az igazságügyminiszter sérelmes tervezetével szemben elfoglalt hátor és liberális állásfoglalásért, igazságos és helyes bírálatáért.

Papp János, elnök.

Autó láz.**Az élesdiek fegyverkeznek.**

A modern közlekedési eszközök legfontosabbika az automobil — röviden autó — valósággal lázban tartja az egész művelt világot. Ritka az a mágnás ma már, aki ne volna birtokosa egy automobilnak. Praktikus dolog az automobil. Nem kell neki sinpár, nem kellene kakterek, nem kell megállania a végállomásokon kívül csak akkor, ha a benzin elfogy. Türelmetlen embereknek nagyon jó dolog ez a masina. Szinte repülnek vele az emberek és épen ez a repülés a baj. Valóságos rémei ma már a vidéknek a tőf-tőfőlé masinák. Oly örületes sebességgel száguldanak keresztül a községek, hogy szinte bihetetlen.

Hatvan kilométeres sebesség minimális valamire való soförnek. Mit törődik a gépen ülő azzal, hogy utközben embereket üt el, állitok vadulnak meg tőle, a fő a sebesség. Az országutakon a kocsiokba fogott lovak mellett elrepülő gép valóságos katasztrófát jelent. A lovak megbokroskodva ragadják el a

kocsit, tulajdonosával borítják bele az árokba. Csonttörés, agyrázkodás, állat pusztulás, kocsi-törés, az semmi, a fő a sebesség.

Biharmegyéből a vidékről az utóbbi időben nagyon sok panaszt kaptunk a száguldó automobilonak miatt. Különösen Élesd van kitéve az automobil veszedelemnek. Az országut, mely a községen vezet keresztül állandóan pörzik az autóktól. A gyermekek rémülten menekülnek a gép elől.

Tegnap előtt vásár volt Élesden, zsufolva volt a piac emberekkel s egy sárga automobil, mintha versenypályán lett volna, száguldott keresztül. Egy szekeret a lovak a közel levő üzletbe ragadtak, az emberek egymásután keresztülgázolva menekültek a száguldó rém elől.

Élesden minden percben veszélyben forog az ember élete az automobil miatt. A hatóság nem képes védelmet nyújtani a lakosságnak, mert az automobil oly gyorsan halad, hogy a rajta levő számot egyáltalán nem képesek meglatni. A veszélyben levő élesdiek most elhatározták, hogy védekezni fognak a száguldó rémekkel szemben, oly formán, hogy revolverrel fegyverkeznek fel és a meg nem engedett sebességgel haladó automobil gummi kerekeibe fognak löni.

Elvégre a hatóságnak, valamint csak tenni kell ennek a türheterlen állapotnak a megváltoztatására. Hiszen van rá eszköze is. Minnek vannak ott a község végén a sorompók, ha még ezek előtt sem lehet lehuzni azokat. Az automobilonak után ép úgy kell vámot fizetni, mint bármily más jármű után. Ha pedig ezt a díjat megfizetik, akkor a vámos jegyezze fel a gép számát s ha baj történik a sebes haladás miatt, vonják kérdőre az autó tulajdonosát és büntessék meg kérlelhetetlenül, mert mégis csak botrányos dolog, hogy egy-egy automobil talán nem is a tulajdonos, hanem a soför szeszélyéből végig gázoljon három négy vármegyén anélkül, hogy valaki kérdőre vonná pusztításaiért.

UJDONSÁGOK.**Petőfi.**

1849. július 31-én tehát 61 évvel ezelőtt esett el, vagy tünt el a fehéregyházi csatamezőn a magyar Tyrtens, a szabadság és szerelem lánglelkű dalnoka: Petőfi. A halhatatlanság glóriája övezte homlokát még életében s halálában beteljesedett a költő jóslata:

»Anyám az álmok nem hazudnak
S takarjon bár a szemfödél,
Diesd neve költő fiadnak,
Anyám, meglásd örökkön él! . . .

Igen, él s élni fog, míg csak magyar lesz a földön, sőt az egész művelt világ lelkében is.

Az az emlékoszlop, mely a segesvári magaslaton Petőfi büszke alakját tartja, impozáns méretei dacára is csak halvány másolata annak,

Uj üzlet!

Rákóczi-ut, Bazár-épület.

Uj üzlet!

Tisztelettel értesitem a t. vevőközönséget, hogy helyben Rákóczi-ut, Bazár-bérház épületében egy

diszmű-, játék- és sportáru-üzletet

nyitottam, hol mindennemű ajándéktárgyak, utazó kellékek, sportcikkek, tájték- és borostyán-áruk, hangszerek, a legújabb hang gramofonok és lemezek gyári raktára, valamint játékszerek, a legolcsóbban szerezhetők be. Férfi és női divat, tombola-tárgyak, szerpentin és konfettiből állandó nagy raktár.

Telefonszám 130.

Teljes tisztelettel
G Á L F E R E N C Z.**Uj üzlet!**

Rákóczi-ut, Bazár-épület.

Uj üzlet!

a mely »aere perennius«, ércnél maradandóbb s amelyet ő maga, a magyar költészet fejedelme állított magának minden magyar ember szívében, lelkében.

Hogy is írta a nagyköltő saját haláláról?

Hogyha én majd meghalok,
Nem léssen kő síromon,
Egy kis fejfa lesz a jel,
A hova teszük porom.
De ha megkövül a kín,
Mely most elhat lelkemig,
Alacsony sírom felett,
Pyramid emelkedik.

Valóban, a magyar irodalom és költészet történetében nincs párja annak a hallatlan szenvedésnek, amelyet Petőfi 26 éves koráig, oly korán bekövetkezett haláláig keresztül ment. De a test szenvedéseit felülmúlta, legyőzte a lélek hatalmas ereje, amely lépésről, lépésre vitte őt a halhatatlanság felé. . . . Vitte, emelte arra a zenitire, ahova oly kevés földi halandó jut el.

Apotheosisát még életében elérte. Mint a cédrus a törpe borókák között, úgy emelkedett ő ki a törpe epigonok felett.

A két leghatalmasabb emberi érzésnek, a szabadságnak és a szerelemnek volt ő incarnációja.

»Szabadság, szerelem
E kettő kel nekem» . . .

Most, hogy 61 év után az őt körülvevő szimbólumon át visszatérünk Petőfiéknél az idők által nem elmosódott, hanem még inkább megerősödött alakjára, szomorúnak, sivárnak látjuk a jelent.

»Hol van a kikelet? A nagy költővel most nem ezt, hanem inkább azt kérdezzük, hogy »hol van a költészet? Sehol, sehol. De igen, mégis. Nehány, nagyon kevés, erre hivatott magyar költő lelkében, szívében és elméjében azonkívül . . . azonkívül . . . a secesszionisták táborában.

Secessionisták! Haj, csak egy ilyen költeményt hallana meg Petőfi, megfordulna szegény sirjában s ha kikelne, vagy tűzbe dobná összes költeményeit, hogy őt többé költőnek ne nevezzék, vagy szélütne a vásári secesszionisták között úgy istenigazában, hogy a fákat valóban veresnek és a bányát zöldnek látnák, Mert bizony a secesszionizmus a költészetben nemcsak az igazi költészettől, hanem a jó ízlés, a tiszta ész és erkölctől való elváclodás is.

szabadságidejét megkezdte s a Lydóra utazott. — **Mayr Sándor**, a Közgazdasági Bank r. t. vezérigazgatója tegnap szabadságáról visszatért s az intézet vezetését átvette.

* **Plébánosi kinevezés.** **Barabás György** várad-ulaszi káplánt, gróf **Wenckheim Frigyes** kegyuri bemutatása alapján **Fetser Antal** felszentelt püspök, káptalani helynök **ujkigyósi plébánossá** nevezte ki; **Haszay Gyula** ujkigyósi adminisztrátort pedig a várad olasz plébániához káplánnak rendelte.

* **A városi nyomtatványok ügyében elrendelt vizsgálat.** A Nagyvárad város részére szükséges nyomtatványok szállítása körül állítólag elkövetett visszaélések ügyében tudvalevőleg a törvényhatóság vizsgálatot rendelt el s ennek megejtésére a városi tanács dr. **Adorján Emil**, **Déri János**, dr. **Moskovits József** é **Fényes Manó** törvényhatósági bizottsági tagokat küldte ki. Dr. **Moskovits József** és **Fényes Manó** azonban nem fogadták el a megbízást s ezek helyett a polgármester helyettes **Kepes L. Miklós** és dr. **Popper Ákos** törvényhatósági bizottsági tagokat küldte ki a vizsgálatot teljesítő bizottságra. Tegnap délutánra volt a bizottság összehívva, azonban a tagok közül csak kettő jelent meg, s így a bizottság nem kezdhetett meg működését.

* **A nagyváradai tanítók korpótléka és a miniszter.** A f. évi január havi közgyűlésen Nagyvárad város törvényhatósága elhatározta, hogy a községi polgári iskolák tanítói és tanítónőinek 5-öd éves korpótlékát visszamenőleg 200 koronára emelte, továbbá a polgári leányiskola kézimunka tanítónője részére 1909. január 1-től évi 400 korona személyi pótlékot ad. A közgyűlés ezen határozatát **Déri János** és **Balogh Dóme** törvényhatósági tagok megfélebbzték. A belügyminiszter értesíti a várost, hogy ezen határozatokat *rem hagyja jóvá*, mert így magasabb fizetésük lenne, mint az állami polgári iskolai tanítóknak. Ha azonban ragaszkodik határozatához a város, ezen összegeket *levonja az államsegélyből*. Az iskolaszéki jegyző 400 korona személyi pótlékát sem hagyja jóvá a miniszter, mert ez az állás nem rendszeres s a nyugdíjjogosultságot sem szeresheti meg. Ha **H. Fekete Péter** az 1909/1910. tanév végéig rendszeres tanítói működésre nem alkalmaztatott, a nyugdíjjogosultak közül törli.

Szíves tudomására hozzuk, hogy Nagyváradon (Nagy Sándor-utca 2. szám alatt) egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő amerikai férfi szabó üzletet nyitottunk. Amennyiben alkalmunk volt az első amerikai szabászati akadémián nyert kitüntető oklevelet megnyerni a modern szabászat minden legújabb vivmányaiból. Pontos kiszolgálásért kezeskedik. Szíves pártfogását kérve tisztelettel:

HÁBER ÉS TÁRSA,
amerikai férfiszabók
Nagyvárad.

344

* **Személyi hírek.** Dr. **Karácsonyi János**, prépostkanonok, a Magy. Tudományos Akadémia rendes tagja, ki egyik készülő újabb nagy munkájához a zágrábi levéltárakban kutatásokat végzett, tegnap este a gyorsvonattal hazatért. — Dr. **Gerő Sándor**, a tüdőbeteg szanatoriumának főorvosa, néhány heti údülésre elutazott Nagyváradról. — Dr. **Sar-kadi Lajos** kereskedelmi és iparkamarai titkár

pontra helyezkedett, hogy a piaci kiskereskedők és a kisiparosok nem vehetők egyforma elbírálás alá s így a piaci kiskereskedőket nem mentették fel a helypénz fizetése alól. Ez ellen néhány törvényhatósági bizottsági tag felebbzett. Addig bolygatták ezt a kérdést, míg a kiskereskedők is talpra állottak s tegnap már beadta a piaci árukiskereskedők egyesülete a felebbzést, amelyben szintén a helypénz elengedését kérték, mert 2—300 család tönkre megy s elhárít-uk a városi tanács nyakába szakad s éhhalálnak lesznek kitéve. Azt hisszük, ezt a merész állítást még az illetők maguk sem hiszik. Eddig is fizették a csekély helypénzt s még sem halt éhen egy sem.

Moskovits „anatomiai“ cipők
a legjobbak.

Kaphatók: Gyár épület Kossuth-utca 5.
és Rákóczi-ut Bazar épület

* **A lovaglás vége.** **Bodár János** 12 éves fiú tegnap délelőtt az anyja lovasz lovagolt. A lovaglást megkívánta tőle játszótárs, **Milicz Dezső** 7 éves fiúcska és addig rimánkodott neki, míg az megengedte, hogy **Milicz Dezső** felülhessen a ló hátára, az ő háta mögé. Lovaglás közben azonban **Milicz Dezső** leesett és bal alsókarját eltörte. A kis fiút sérülésével beszállították a biharmegyei kórházba.

* **Mikor soroznak?** A sorozás előmunkálatai teljesen elkészültek s a miniszter eddigi utasításai alapján már előbb július végén később augusztus elsején kezdik volna meg a sorozásokat. A honvédelmi minisztertől tegnap ismét rendelet érkezett az alispánhoz. Eszerint a sorozásokat augusztus 8 án kell megkezdni és szeptember 30 ig kell befejezni. Az előállításra köteles legényeket augusztus 8 ára idézik be az illető sorozó tiszt iselő, a sorozást azonban mindaddig nem kezdik meg, míg erre a honvédelmi minisztertől távirati utasítás nem érkezik.

* **Csendélet a Csesztivómenházban.** A napokban megírta, hogy a Csesztivómenházban **Kovács Kálmán** megverte **Stettner Károly** nagybeteg menházbeli tagot s e miatt **Stettner** feljelentést tett **Kovács** ellen. Mint értesülünk a bíróság **Kovács Kálmánt** a vád alól felmentette, mire **Kovács** rágalmazás miatt emelt visszonzvadat a feljelentő ellen. A tárgyalás során ugyanis **Stettner** panasza nem nyert beigazolást.

* **A Szacs-vay-utcai villamosvasut megnyitása.** A nagyvárad városi vasut Szacs-vay-utcai villamos vasuti vonalán ma vasárnap megnyitják a forgalom. A miniszteri kiküldött elnökléte alatt tegnap, szombaton délelőtt tartották meg az új villamosvasutvonal műtanrendőri bejárását, amelyen a városi tanács tagjai is jelen voltak. Bejárták az új vonalat s felvették a jegyzőkönyvet, amely szerint mindent megfelelően, rendben találtak. A miniszter kiküldöttje a vasutvonal üzembe he-

Főtisztelendő Papság figyelmébe!

31

- Uj női- és férfi-cipész üzlet! -

Paróczay Máttyás

NAGYVÁRAD,

Rákóczi-ut és Nagy Sándor-utca sarkán

(Czillér mellett.)

lyezésére az engedélyt megadta. Erre vonatkozólag a Nagyváradi városi vasut igazgatósága a következő értesítést adta ki: Nagyváradi városi vasut üzletigazgatósága ez uton adja a t. közönség tudomására, hogy a Szacs-vay-utca—Szarvas-sor—Gilányi utca és Bánya-soron a villamos vasuti személy forgalmat július 30-án a kereskedelemügyi miniszter ur kiküldöttje, a megtartott műtaurendőri bejárás alkalmával megnyitottak nyilvánította. Eszerint a villamos személykocsijaink július 31-től kezdve a fennebb jelzett útvonalon is fognak közlekedni. A nagyváradi városi vasut üzletigazgatója.

* Árlejtés a kórházi cikkek részére.

A kórház részére szükséges cikkek szállítása ügyében tegnap tartották meg a vármegyén az árlejtsést. Az árlejtsésen szokatlanul nagy érdeklődés nyilvánult meg, aminek az az oka, hogy az árlejtsés 6 évre szólott és így az építendő új kórház részére is vonatkozott. Az árlejtsésen Wallner Ödön dr. megyei főügyész elnökölt. A beadott ajánlatok közül legelőnyösebbek voltak:

Weinberger Hermann a tejszállításra, kókuszszirra a Hungaria r. t., a sörré Salamon Benedek, vasneműekre Kohn Adolf, szódavizre Schwartz Farkas, ágy és fehéreneműekre Kurländer és Ehrenfeld utóda, tűzifa Kurländer és Ehrenfeld utóda, kőszén Bródy Samu, fűszér, főzelék és lisztnek szállítására Popper József, kenyér és pékárukra Deitisch Beniamin. A többi még szükséges cikkekre beadott ajánlatok között oly kevés eltérés van, hogy azok között még különbséget nem lehetett megítélni, miért is azokat át fogják tanulmányozni.

* **Az altisztek alkalmazása.** A honvédelmi miniszterek mindent elkövettek, hogy az igényjogosult altiszteknek ahova csak lehet a polgári életben állást szerezzenek. A miniszter rendeletére ahol csak lehetett alkalmazták is az altiszteket. Most azonban csaknem minden hatóság meggyőződött róla, hogy az altiszteket legjobb esetben is csak szolgának lehet használni, mert irodai munkára alkalmaznának. Legutóbb ily irányu felterjesztést tett a postaigazgatóság is a miniszterhez. Ezt a felterjesztést követte a vármegye, most pedig mozgalmat indult meg Tolnavármegye részéről, hogy az altiszteket törvényhatóságoknál egyáltalán ne alkalmazzák. Hogy azonban az igényjogosult altisztek mégis találjanak maguknak a polgári életben is foglalkozást Tolnavármegye azt javasolja a honvédelmi miniszternek, hogy létesítsenek a katonaságnál olyan javadalmazású kezelői állásokat mint a polgári életben van s azokat töltsék be altisztekkel. A tolnai felterjesztés Biharmegyéhez is megérkezett, ahol már előzőleg kijelentették, hogy az altisztek nem kelleneek.

* Panaszok a vidéki telefon ellen.

A helybeli telefon ellen oly sok alaptalan panasz hangzott már el az utóbbi időben, hogy ez a téma már kezd malmassá lenni. Nem lehet azonban e panaszokat általában levegni a napcsendről, mert amilyen elismerést érdemelnek a központi telefon kezelők, oly sok alapos panasz van a vidéki állomások ellen. Nap mint nap halljuk a panaszokat és kérnek bennünket, hogy hozzuk nyilvánosságra azokat. A panaszok itt nem általánosak. Csak egyes kis falucskák állomásai ellen irányulnak azok. A legtöbb vidéki kis állomással tartó beszélgetés alatt állandóan zavarják az embert. Sőt ritka az mikor tisztán lehetne érteni valamelyik ilyen állomás beszédét. Tény az, hogy a vidéki vonalak vannak legjobban exponálva a külön-

böző külső behatásoknak és ezek zavarólag hatnak, azonban az csak kis részben akadályozza a beszélgetéseket. A legtöbb rosszul hallható beszéd oka az illető vidéki állomás kezelője, aminek szintén meg van a természetes oka. Az eldugott telefonon nagyon kevés beszélgetés történik Nagyváradról. A telefontól ülő hölgyke, mert hiszen ő is csak nő roppant kíváncsi a beszélgetésre, állandóan figyeli a beszélgetést, ami igen gyengíti a beszéd erősségét. Elsők tehát a kíváncsiság. A másik az, hogy a kezdő és a teendőjével még tisztában nem lévő nő rosszul kapcsol. Ezek azonban már mind olyan hibák, amelyek az igazgatóság könnyen segíthet. Ezeket a vidéki hölgyeket azonban ne, hogy figyelmeztetni merje valamelyik érdekeit fél, mert akkor duva rendszer utasításban részesül Hangoztatjuk, hogy ez a panasz se általános, mert van nagyon sok ügyes vidéki telefon kezelő nő is mint például a szalárdi, de nagyon sok az olyan is, mint például a magyarcsékei.

CZAPFALVI JÓZSEF	
mázoló, épület és butorfestő	
Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11 szám.	
Helyi és vidéki telefon szám: 1001.	
Elvállalok minden e szakmába vágó munkát u. m.: fa- és márvány utánzat készítését, épület, üzleti, kávéházi és gyógyszerári berendezések és butorok festését, kerti butorok zománcozását és porcellán utánzat Vidéki megrendeléseket a legpontosabban készítek.	
Tisztelettel	
358	Czapfalvi József.

* **Csináljanak sőtörvényt.** Az ut porától csaknem teljesen befedve, a melegségtől el-tikkadva, fáradtan mint aki 9 kilométert tesz meg gyalog, állított be a cséffai főszolgabíróhoz a napokban Csikortás Vazul bírói atyafi. A poros, fáradt bácsi a múlt évi esőzéseken kezdte a beszédét és az idej eszimatálpaláson végezte. Majd mikor a főszolgabíró türelmetlenkedni kezdett, az atyafi az idej termésre terelte a beszéd fonalát és a sóadókra tért át. Hosszu kerügelés után nagynehezen kinyögte Csikortás hogy Bikácsen a zsidó egy krajcárral drágábban adja kilóját a sónak mint más, ezért kéri a főszolgabírót, hogy hozzon sőtörvényt, mert ez türelmetlen állapot.

— Hát aztán bátyám, hány kilométerrel jött most le?

— Kilenc kilométerrel és ugyan annyi míg vissza megyek. Összesen 18.

— És aztán hány kiló sót vásárol egy évben?

— Mikor hogy. Van ugy sok évben, hogy 12 kilót is veszek, de rendszeren kell vagy 8 kiló. Hiszen nem is azir jöttem én, hanem mert kevés a napcsém, oszt még a só is drágább legyen, e má sok. Nekem törvény kell a sóról.

— Jó, jó barátom menjen a sóhivatalba, addig pedig vegye a másik zsidótól a sót az egy krajcárral olcsóbban adja.

— De mikor ez a régiebb ebbe csak jobban vagyok bizalom erényába. Oszl hun van az a sóhivatal, mert láttom a szegény embernek soha nincs igaza.

* **Lopás a vonaton.** Birnfeld Mózes utazó jelentést tett a rendőrségnek, hogy tegnap előtt Szerencs és Nyíregyháza közötti vonalon ismeretlen tettes, alvás közben sárgabőr pénztárcáját ellopta. A tárcában 100 korona pénz, egy iparigazolvány és egy igazolójegy volt. A rendőrség a nyomozást folyamatba tette.

* **Szerencsétlenség a gyárban.** Főris Gábor fűtő Moskovics Adolf és fiai szeszgyárában dolgozott. Tegnap az egyik vizkázánba forró vizet akart a gőzszivattyú segítségével benyomtatni, amikor a cső kiszakadt, s az kiömlő forró viz, a bal arcát és a bal vállát leforrasztta. Főris Gábort 20 napon belül gyógyuló sérülésével beszállították az izr. kórházba.

* **Találtak egy arany karkötőt.** Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrkapitányi hivatal bünyögi osztályánál.

* **Uj fogtechnikai laboratorium.** 25 évi gyakorlat a fogtechnika minden ágában! 12 évig Nagyváradon működtem Heiman fogorvosnál mint fogtechnikus. Elvállalok minden munkát arany vagy kaucsukban, szájpadiás nélkül, izléses és szolid kivitelben, olcsó árak mellett. Kérve a n. é. közönség támogatását, vagyok tisztelettel *Wendelburg Miksa* fogtechnikus Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11. szám. 75

Friedländer I. Izsó
angol divat-szabó
Nagyvárad, Szt János utca.

* **Olvasza el kérem!** Ha érdeklí, hogy lakásában miért érhet el takarítást villamos áramfogyasztással. On égethet már 16 gyertyafényű Wolfram négyöt és ami a régiekkel szemben óránként kb. 3 fillért takarít meg, tehát nem szükséges, aki nem akar nagy világítást, hogy 32-es vagy 50 gyertyafényű égőket alkalmazzon és ami a fő nálam, ezen *Wolfram égő 2 K 40* fill. Stern villamos felszerelési vállalata Bémer-tér 2. Telefon 556. Szívesen szolgálok felvilágosítással. 44

* **Borsalino, Pichler és angol kalap** nyári ujdonságok **REICHARD ÁRUHÁZABA** megérkeztek, hol legelegatusabb budapesti és amerikai cipők kaphatók. 40

A legszebb

nyári ujdonságok megérkeztek
Spreng Testvérek
zoldfa-utczai czipő, kalap és uridivat áruházába.

Ferfi fehéreneműek, czipők, kalapok, nyakendők, gallérok, harisnyák, esőernyők és séabotok a legnagyobb választékban

Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.

* **Lenkei Zsigmond hirdető irodája.** A magyar sajtó egy régi, ismert munkása, *Lenkei Zsigmond* ki évek hosszú sora óta áll a sajtó szolgálatában, ujságvállalatát hirdető osztállyal bővítette ki. Ismerve *Lenkei* tapasztalatait és szakértelmét, bizonyos, hogy munkássága e téren is előnyére válik a magyar ipar és kereskedelemnek, melynek sok hasznos szolgálatot fog tenni eme új vállalat. Az új hirdetői iroda vidéki osztályát *Klein Simon* vezeti, ki hosszú ideig állott egy nagy fővárosi hirdetői iroda vidéki osztályának élén. Ezuton is kéri az új iroda mindazokat, kik a bel- és külföldön hirdetni szándékoznak, forduljanak hozzá bizalommal felvilágosításért. — Az új iroda címe: Budapest, VII, Rózsa utca 8. sz. Telefon 176—09.

* **A Lloyd kávéház** kényelmes nyári helyiségében július hó 31-én és augusztus hó 1., 2. és 3-án a következő pompás mozgófényképek lesznek bemutatva: 1. Sas tojás. 2. Kolumbusz Kristóf. 3. Veszélyben a becsület. 4. Üveg ipar. 5. Siam. 6. Sol: hűhó a burgonyáért. 7. Szőnyegkereskedő viszontagsága. 8. Halley üstökös. Belépti díj nincs. Kezdeté este 9 óra-kor. Kifűző italokról és ételekről gondoskodik van. A n. é. közönség szíves pártfogását kéri *Hartstein és Öri* kávéház tulajdonosok.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap: d. u. Liliom, ese Tatárjárás (Hajnal György bucsufellépte.)

Hétlőn: Pálinka. (Népdráma, Bihari Ákos vendégfelléptével. Utolsó előadás, a karszemélyzet jutalomjátéka.)

Sinkó Gizi bucsuja. A Szigligeti színház naivája bucsuzott tegnap. A naiva szerepköre egyike a legnevezetesebbeknek Nagyváradon. Olyan elődök után, mint Berlányi Vanda és Szohner Olga, bárkinék nehéz lett volna a helyét megállani s ezt a két kiváló tehetségtű művésznőt feledtetni. Sinkó Gizi nem feledtette őket, de a helyét kifogástalanul megállotta. Minden szerepébe tudott valami eredeti egyénvonást vinni s mindenikben érvényre jutatta saját egyéniségét. Egy évi nagyváradai műköi dészéhez csak kellemes sikerek emléke fűződik s épp azért a közönség őszinte sajnálkozással veszi távozását. Ennek adtak kifejezést a »Buridán szamara« tegnap eladásánál, a mikor a távozó művésznőt elhalmozták a szeretet megnyilvánulásával. Őszintén óhajtjuk Sinkó Gizinek további művészi pályáján még szebb sikereket, még értékeesebb babérokat, melyekre tehetségeivel és igyekvéseivel rá is szolgál.

MULATSÁG.

Anna-bál a Félix-fürdőben. A hagyományos Anna-bál tegnap volt megtartva a Félix-fürdőben. Nagyváradról igen szép közönség ment ki ez alkalomból és egy jól eltöltött este emlékével távozott mindenki haza. A Félix-fürdő árnyas, ózondus levegőjű erdejében már a kora délutáni órákban élénk volt az élet. A fürdő parkjában este 7 órakor virág- és konfetticsata volt. A mulatság azonban tetőpontját az esteli táncban érte el. A talp alá valót *Egri Balog* Gábor híres cigányzenekara szolgáltatta. A kitűnően sikerült mulatságot elsősorban *Komzsi* Alajost, a fürdő áldozatkész bérletjéért illeti elismerés, aki kitűnő életekről és italokról gondoskodott.

TÁVIRATOK.

Gyilkos kazánrobbanás a beocsini cementgyárban.

Ujvidék, július 30. A beocsini cementgyárból az ujvidéki rendőrkapitányhoz ma délben jelentés érkezett, mely szerint a cementgyárban kazánrobbanás történt, amelynek sebesültjei részére sürgős orvosi segínyt kérnek. A főkapitány intézkedésére hat orvos teljes felszereléssel azonnal a helyszínére ment. A robbanásnak öt halottja van. A kazánházban egyik kazán rémes detonációval felrobbant és a mellette dolgozó munkásokat maga alá temette. Hét munkás állapota reménytelen és többnek sérülése lése súlyos. Sebesültek számát még nem állapították meg.

Lángban álló erdő, leégett falu.

Bukarest, július 30. Crajova közelében egy kis helység tegnap porrá égett. Egyetlen egy ház sem maradt

meg. A lakosság töldönfutóvá lett. Sok asszony megőrült. A nagy szélben ki-gyulladt az erdő s még ma is lángokban áll.

NYILTTÉR.

BUTOR

jó kivitelben, jutányosan

REISZ

butorgyárában

Nagyvárad, Kossuth(Sas)-u.7.

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szájpadtás nélkül is készít **kitűnő hirtű** nevű

Fogműtermében

Özv. Dr. Deákné

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.
(Fekete Sással szemben).

Kérdezzük meg a házi orvost!

KRONDORFI
SAVANYÚVIZ
NYILVÁNOSSÁGOS ÉS HIGYNYALTO GYÓGYTÁR

tüdő, légző-szervek, gyomor, köhögés, rekedtség
orvosilag ajánlva.

Gyermekjátékok, diszmiáruk, sport-cikkek, serpentin, konfetti, ajándék és tombola tárgyak, a legtisztább hangú gramofonok és lemezek gyári raktára. A legolcsóbb árban szerezhetők be.

Gál Ferencz

diszmiáru kereskedésében, Nagyvárad,
Rákóczi-ut Bazar épület.

Fürdői menetrend.

NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este	este
Nagyvárad ind.	7 50	9 50	2 10	4 50	6 40	9 13
V.-Velece >	8 00	10 00	2 20	5 00	6 50	9 27
Rontó >	8 16	10 16	2 36	5 16	7 06	9 48
Püspökfürdő érk.	8 21	10 21	2 41	5 21	7 11	9 48

PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	d. e.	d. e.	d. u.	d. u.	este	este
Püspökfürdő ind.	8 59	10 50	3 19	5 59	7 49	10 22
Rontó >	9 04	11 04	3 24	6 04	7 54	10 37
V.-Velece >	9 17	11 19	3 37	6 17	8 07	10 50
Nagyvárad érk.	9 27	11 29	3 47	6 27	8 17	11 00

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 00	2 20	5 00	6 50	9 27
V.-Velece >	8 10	10 10	2 30	5 10	7 02	9 37
Rontó >	8 16	10 26	2 46	5 26	7 16	9 53
Félix-fürdő érk.	8 33	10 33	2 53	5 33	7 23	10 00

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este	este
Félix-fürdő ind.	8 40	10 40	3 00	5 40	7 30	10 13
Rontó >	8 47	10 47	3 07	5 47	7 37	10 20
V.-Velece >	9 00	11 09	3 20	6 00	7 50	10 37
Nagyvárad érk.	9 10	11 19	3 30	6 10	8 00	10 47

* Csak bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
** Csak ünnep- és vasárnapokon szeptember 15-ig közlekedik.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti tözsdetudósítások.

Budapest, július 30.

A gabonatözsdé.

50 kilogramonként.

Baza októberre —	—	—	932
Rozs októberre —	—	—	703
Zab októberre —	—	—	716
Tengeri júliusra —	—	—	565

Irányzat: Lebonyolít, lanyha.

Értéktözsdé.

Magyar hitel —	—	—	855.—
Osztrák hitel —	—	—	671.50
4%-os koronajáradék —	—	—	92.—
Államvasut —	—	—	740.—
Jelzálogbank —	—	—	489.—
Leszámitoló bank —	—	—	573.50
Hazai Bank —	—	—	314.—
Kereskedelmi részv. —	—	—	750.—
Rimamurányi —	—	—	694.—
Salgótarjáni —	—	—	638.—
Közuti vasut —	—	—	734.—
Városi villamos —	—	—	380.—
Adria —	—	—	531.50

Irányzat: Csendes, kevés üzlet.

Dr. VUSKICS GYULA

POLOSKÁT

és azok petéit

egyedül a szabadalmazott **Mat-
tenie** gázfejlesztő módszer alap-
ján lehet teljesen és alaposan ki-
irtani, melyért 1 évi teletösséget
vállalok, meghívásra **azonnal**
bárhol személyesen megjelenek.

250

DÁVID BERNAT szobafestő, Szt. János-
utca 28. sz. Telefon szám 924.

Végre tiszta

(„Endlich rein“)

a legfokozottabb és legmesszebb menő egészségügyi és kozmetikus követelményeknek megfelelő mosdópép. Dobozban, tubusban. Fogpasztának használható. (Törv. védve.) A „Végre tiszta“ („Endlich rein“) jó hatással van a bőrre, élénkíti, és már rövid ideig használat után lágya és gyöndévé teszi. Használatban olcsó, mint mosdó- és fürdőszappan fölülmulthatatlan, az előkelő toalett asztalnak és a családnak is ideális használati szere. Tubusban csomagolva orvosnak, utazónak és sportembernek különösen ajánlható.

Vegyszertár: Bucher, Wien I. Himmelpfortgasse 17.
Kapható drogeriákban, gyógyszerárakban és illatszerüzletekben.

Hirdetmény.

Nagyvárad város mérnöki hivatalánál újonnan szervezett két városi mérnöki állásra pályázatot hirdetek.

Mindkét városi mérnöki állás jelenlegi javadalmazása 3600 korona törzsfizetés és 700 korona lakáspénzből áll.

Csak magyar honpolgárok és mérnöki közszolgálatra törvényszerűen képesített okleveles mérnökök pályázhatnak. — Az egyik állás a városi vízművek üzemeltetéséhez szerveztetvén, erre az állásra okleveles gépészmérnök is pályázhatik. Városi közszolgálatban, továbbá városi vízművek és csatornák tervezésében és különösen ilyen közművek építésében jártas pályázók előnyben részesülnek.

A pályázati kérvények Nagyvárad város polgármesteri hivatalánál, méltóságos Hlatky Endre főispán urhoz címezve, folyó évi szeptember hó 1. napjának déli 12 órájáig nyújtandók be. — Később érkező kérvények figyelembe nem vehetők. — A kérvény kapcsán a pályázók képesítésüket oklevéllel és egészségi állapotukat közhatalósági orvosi bizonyítvánnyal igazolni kötelesek. Esetleges gyakorlatukról a bizonyítványok szintén melléklendők.

Nagyvárad, 1910. július 29-én.

Bordé Ferenc,
polgármester h.

Hirdetmény.

Nagyvárad város mérnöki hivatalánál újonnan szervezett, a szerv. szab. rendelkezésben a segédszemélyzet táblázatának I. osztályába beiktatott könyvvezetői állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása évi 2100 kor. kezdő törzsfizetés és 600 kor. lakáspénzből áll.

Ez állásra csak magyar állampolgárok és a könyvvezetői állás elnyeréséhez szükséges államszámviteltani vizsgával bíró egyének pályázhatnak.

A pályázati kérvények Nagyvárad város polgármesteri hivatalánál a város törvényhatósági bizottságához címezve f. év szeptember hó 3. napjának d. e. 1 órájáig nyújtandók be, később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak. A kérvény kapcsán a pályázók képesítésüket igazoló oklevelüket, esetleg gyakorlatukról kiállított bizonyítványaikat be-nyújtani tartoznak.

Nagyvárad, 1910. július hó 28.

Bordé Ferenc,
polgármester h.

Házigomba ellen

egyetlen elismert biztos szer a „SERPULIT“
Kiváló szakferfiak, a bel- és
külföldi sajtó által ajánlva „SERPULIT“
számtalan esetben künönden
bevált a „SERPULIT“
hatása biztos, házigombát öl,
házigomba ellen véd, emel-
lett a „SERPULIT“
rendkívül olcsó.

Felvilágosítást szóval s írásban ad a

SERPULIT R.-T.

Budapest, VI. Teréz-körut 38. sz.

Telefon 80—81.

Prospektus ingyen és bérmentve.

Biharfüred.

A vadregényes szépségű bihari havason
1069 méterre a tengerszint fölé.

Vasuti állomása Belényes, a
honnan gondozott gyönyörű ut vezet
a fürdőhelyre.

Főszezon július 1-től augusztus 31-ig.

Utószezon szeptember 1-étől 15-ig.

Rendkívül gyógyhatás a légzőszervek be-
tegségeinél; az anyagcsere fokozása. Ét-
vágyat emeli, álmatlanságot megszünteti.

Kellemes vendégszobák 2 koronától fölfel.

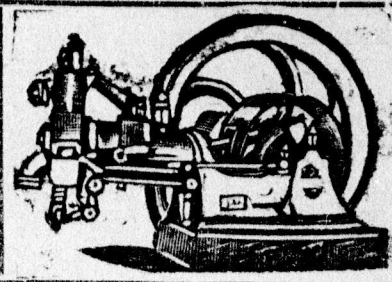
Napl étkezés 5 korona, gyermekek
és cselédek 2 korona 50 fillér.

Fürdőárok mérsékeltek.

Kívánatra prospektust küld az igaz-
gatóság.

Drezdai Motorgyár R.-Társ.

Németország egyik legrégibb és legnagyobb
motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert
legjobb gyártmányu benzin-,
nyersolaj-, gáz- és petroleum-

motorokat és locomobilekat

valamint szívó gázmotorokat.

!! Meglepő ujdonság !!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő óránként csak
körülbelül 1 fillérbe kerül.

Főképviselet:

Gellért Ignác és Tsa

Budapest, Teréz-körut 41. Telefon 12—91.

Legmesszebbmenő jótállás. —
Kedvező fizetési feltételek

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
ség szíves tudomására hozni, hogy a
Rákóczi-uti Orsolya-zárda alatt új
üveg, porcellán és konyhafelszerelési,
kínai-ezüst, alpakka-aru és lámpa-
raktárt nyitottam.

Mely árukat érési választékban s
igen előnyös áron bocsájtom a n.
é. közönség rendelkezésére.

Elvállalok e szakmába vágó épü-
letfűtést és képkerekezést. Kész
ablakokban nagy raktárt tartok.

A nagyérdemű közönség szíves párt-
fogását kérem. Tisztelettel

Hant Jenőné.

Állami felügyelet alatt álló

Nagyváradai Középiskolai Internátus

gimnáziumi, reáliskolai, felső kereskedelmi és polgári iskolai tanulók
részére Egyenkinti tanítás nevelőtanárok vezetése és ellenőrzése mellett.

Szigoru korrepetálás és naponkénti hallgatás a feladott leckékből.

Az ellátás, tan- és nevelés díja egy tanévre 800 korona.

Az intézet a város legegészségesebb helyén fekszik közel a tanintézethez. — Izraelita
növendékek kívánatra szigoruan rituális ellátásban is részesülnek. — Bő tájékoztatást kívánatra
küld az intézet tulajdonosa és igazgatója, kivel értekezni lehet naponként 9—12-ig.

Nagyvárad, június hó 18.

356

Dénes Pál,

Tisza Kálmán-tér 9. sz.

intézettulajdonos és igazgató.

VASUTI MENETREND.

ÉRVÉNYES MAJUS 1-TŐL.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.

V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Tvsz.	Gy. v.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Oda. — Vissza.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	
	7 00	8 20		2 00		5 40	9 35	Ind. Budapest k. p. u.	7 30		1 50		6 40			
	9 35	11 31		4 23		9 27	11 41	Bpest ny. p. u.	5 39		11 38		3 49		9 55	
5 13	11 28	2 03		5 51	1 35	12 25	12 16	Szolnok	12 46	3 44	5 39		11 38	3 49	7 22	
5 27		2 18		1 50		12 41		Püspökladány	5 06	12 54	3 44	10 20	9 52	12 48	5 41	
5 43	11 49	2 33		1 17	2 07	12 55		Báránd	4 50	12 41		10 01		12 37		
6 07	12 04	2 52		6 32	2 29	1 16	1 53	Sáp	4 29	12 25		9 38	9 33	12 23	15 20	
6 21		3 05			2 43	1 29		Berettyóújfalú	3 59	12 05	3 00		8 56	9 19	12 05	5 05
6 34	12 20	3 17			2 57	1 42		Mezőpeterd	3 31	11 51			8 35		11 52	
6 41								Mezőkeresztes	3 16	11 39			8 17		11 41	
6 51		3 30			3 11	1 53		Ártánd	2 47			8 07				
7 00	12 33	3 38			3 21	2 54	2 26	Bors	2 37	11 26		7 54		11 30		
7 11	12 42	3 48		7 09	3 33	2 15	2 35	Biharpüspöki	2 20	11 19	2 27	7 43	8 48	11 23		
	12 54	4 10	6 30	7 14		2 55	2 42	Érk. Nagyvárad	2 15	11 09	2 16	7 28	8 41	11 14	4 24	
	1 01	4 17	6 39			3 00		Ind. Nagyvárad	8 30	10 37	1 52	7 07	8 34	10 53	4 14	
	1 10	4 27	6 51			3 07		Várad-Velence	8 22	10 27	1 45	7 01		10 47		
	1 20	4 38	7 05			3 14		Fügyvásárhely	2 09	10 18		6 51		10 38		
	1 28	4 47	7 16	7 42		3 29	3 14	Szakadát	7 53			6 38		10 27		
	1 35		7 25					Mezőtelegd	7 43	10 00	1 25	6 30	8 10	10 21	3 31	
	1 41		7 33					Mezőtelki	7 31			6 21				
	1 47	5 02	7 59	7 55		3 45	3 29	Cézseke	7 17	9 44	1 12	6 09	7 58	10 04	3 33	
	1 52	5 06	2 05			3 50		Élesd megálló	7 10	9 38		6 03		9 59		
	2 00		8 15			4 09	3 52	Rikod	7 00			5 56				
	2 12	5 25	8 30	8 15		4 17		Rév	6 50	9 25	12 58	5 47	7 46	9 47	3 26	
	2 22		8 38					Rév megálló	6 39			5 41				
	2 27	5 33	8 43			4 17		Zichybarlang	6 33	9 16		5 36		9 39		
	2 37	5 38	8 55					Vársonkolyos	6 27	9 13		5 31				
	2 45	5 49	9 04			4 31		Brátka	6 15	9 04		5 21		9 28		
	2 55	6 08	9 17	8 48		4 50		Jádvölgy	5 58	8 55		5 12		9 13	2 34	
	3 06		9 30					Bucsa	5 26	8 48		5 03				
	3 24	6 30	9 49	9 03		5 12	4 44	Feketető	5 13			4 50				
	3 29	8 27	10 31	10 31		7 18	6 26	Érk. Csucs	5 04	8 33	12 44	4 43	7 07	8 58	2 39	
	5 20	8 27	12 28	10 31		7 18	6 26	Érk. Kolozsvár	1 30	6 04	10 31		5 21	6 49	1 06	

Nagyvárad—Vaskóh.

Tvsz.	Szv.	Oda.	Vissza.	Érk.	Tvsz.	Szv.
2 50	4 30	Ind.	Nagyvárad	Érk.	9 49	8 44
3 05	4 41		Várad-Velence		9 38	8 32
3 17	4 56		Rontó		9 24	8 15
3 31	5 05		Félfürdő		9 17	8 07
3 48	5 21		Kardó		9 03	7 52
4 31	5 58		Nyárló		8 57	7 48
4 45	6 11		Magyargyepes		8 25	7 13
5 03	6 25		Tasádfő		8 09	6 57
5 37	6 43		Drágeséke		7 55	6 42
5 46	7 00		Magyarcséke		7 36	6 21
6 47	7 15		Dusend		7 22	6 06
7 01	7 35		Szombatság-Rogoz		6 56	5 39
7 20	8 10		Hollód		6 46	5 28
7 28	8 17		Gyanta		6 23	5 04
7 42	8 31		Fekete Kápolna		6 14	4 55
7 51	8 38		Sólyom		6 00	4 30
8 07	8 51		Belényesörvényes		5 58	4 17
8 13	8 56		Forz		5 54	4 06
8 27	9 11		Belényesujlak		5 34	3 56
8 41	9 25		Sonkolyos		5 22	3 44
9 08	9 41		Fenes		5 01	3 20
9 19	9 51		Belényes		4 42	2 54
9 35	10 07		Dragonyesd		4 28	2 42
9 49	10 18		Riecy		4 19	2 20
10 08	10 31		Lunka-Rézbánya		4 05	2 13
10 24	10 35	Érk.	Vaskóh-Barest	Ind.	3 55	2 00

Vésztő—Kötegyán—Hollód.

Vv.	Vv.	Oda.	Vissza.	Érk.	Vv.	Vv.
6 18	5 10	Ind.	Vésztő	Érk.	9 20	4 02
6 36	5 28		Okány		9 02	3 42
6 52	5 43		Gyanta		8 43	3 21
7 01	5 52		Sarkadkeresztúr		8 33	3 10
7 15	6 07		Méhkerék		8 15	2 50
7 23	6 14	Érk.	Kötegyán	Ind.	8 06	2 40
8 01	6 53	Ind.	Kötegyán	Érk.	7 19	2 15
8 14	7 11		Pósa		7 07	2 02
8 33	7 30		Illye		6 57	1 51
8 47	7 41		Csegöd		6 34	1 31
8 57	7 51		Erdőgyarak		6 25	1 21
9 06	8 01		Árpád		6 16	1 11
9 21	8 27		Feketebátor		6 06	1 00
9 35	8 42		Feketetőt		5 44	12 32
10 00	9 17		Tenke		5 35	12 10
10 20	9 46		Rippa		5 22	11 33
10 32	9 53		Mocsár-Gyanta		4 51	11 21
10 42	10 11	Érk.	Hollód	Ind.	4 45	11 09

Szombatság—Rogoz—Dobrest.

Vv.	Tvsz.	Oda.	Vissza.	Érk.	Vv.	Tvsz.
9 30	7 50	Ind.	Szombatság-Rogoz	Érk.	6 41	4 57
9 59	8 19		Nánhegyes	Ind.	6 14	4 30
10 09	8 29	Érk.	Dobrest	Ind.	6 04	4 20

Nagyvárad—Békéscsaba—Szeged—Arad.

Szv.	Mv.	Szv.	Mv.	Szv.	Vv.	Oda.	Vissza.	Érk.	Szv.	Mv.	Szv.	Szv.	Szv.
6 02	8 01	10 20	1 13	4 45	7 40	Ind.	Nagyvárad	Érk.	8 28	9 40	12 05	3 10	4 00
6 12	8 13	10 30	1 25	4 56	7 51		Ossi	Ind.	8 14	9 29	11 52	2 57	3 49
6 29	8 33	10 48	1 48	5 15	8 02		Less		7 54	9 12	11 30	2 35	3 33
6 44	8 44	10 56	2 00	5 25	8 13		Gyapju		7 40		11 14	2 20	3 22
	9 03	11 03	2 19	5 34	8 24		Cséfa		7 30	8 54	11 03	2 10	3 15
	9 13		2 31		8 36		Pusztaradvány		7 17		10 38	1 47	
	9 20		2 39		8 48		Madarász		7 09		10 30	1 40	
7 08	9 27	11 16	2 51	6 02	9 24		Nagyszalonta		7 02	8 31	10 22	1 33	2 51
	9 40		3 07		9 36		Pusztabarnód		6 51		10 05	1 16	
7 28	9 59	11 44	3 27	6 24	9 52		Kötegyán		6 11	7 54	9 52	1 04	2 32
7 39	10 11	11 53	3 40	6 33	10 05		Sarkad		5 54	7 41	9 29	12 44	2 22
7 47	10 23	12 02	3 53	6 42	10 17		József szanál.		5 46		9 15	12 30	2 12
	10 27	12 05	3 58	6 45	10 21		Gyulai városerdő		5 36	7 26	9 10	12 25	2 03
	10 31	12 18	4 12	6 50	10 37		Gyula		5 25	7 18	8 56	12 14	2 01
	10 39		4 27		11 05		Biczere		5 15	7 06	8 36	11 58	1 56
8 17	11 04	12 57	4 42	7 18	11 18	Érk.	Békéscsaba	Ind.	4 55	6 55	8 18	11 43	1 33
	12 12	3 29	6 54	9 00	11 31	Érk.	Arad	Ind.	5 00		8 18	11 25	1 16
10 45	2 43	4 22	9 26	11 31	7 40	Érk.	Szeged-Rókus	Ind.	8 22	3 31		10 59	3 01

Nagyvárad—Gyoma.

Szv.	Vv.	Oda.	Vissza.	Érk.	Szv.	Vv.
6 19	1 43	Ind.	Nagyvárad	Érk.	9 23	8 15
6 33	2 02		Ossi		9 06	8 00
6 51	2 18		Új Palota		8 48	7 47
7 05	2 30		Gyires		8 33	7 31
7 19	2 43		Vize-Gyán		8 17	7 17
7 25	2 50		Körösszeg		8 11	7 10
7 37	3 00		Nagy-Ilarsány		7 54	7 07
7 57	3 19		Szaál		7 48	6 56
8 14	3 35		Nagy-Tóti		7 22	6 30
8 26	3 47		Komádi		7 10	6 18
8 44	4 04		Iráz		6 51	5 50
9 17	4 32		Köt		6 38	5 49
9 42	5 01		Vésztő		6 13	5 25
10 25	5 44		Szeghalom		5 44	4 30
10 41	5 56		Köröskladány		5 35	

Villamos és műszaki felszerelési vállalat.

NAGYVÁRAD, RAKOCZY-UT 5.

Telefon és interurbán 914.

A Magyar Siemens Schuckert Művek képviselője ■ Tantallampak gyári raktára.

Elektro és gépészmérnöki iroda.

Elvállal mindennemű villamvilágítási és erőátviteli munkákat, ivlmpák kezelését, szénpálcák szállítását. Telefon, Telegraf és villámhárító berendezéseket.

Raktáron tart modern és izléses villamos csillárokat izzólám-

pákat fűtő- és főzőkészülékeket, motorokat és szellőztetőket.

Szabadalmak kidolgozása és értékesítése.

Ertsey Zoltán

keresk. vezető.

Reichel Henrik

gépész és elektro mérnök.

87

Nagyvárad Kozmetikai Gyógyintézet

Fogorvosi és gyógyfogtechnikai
ambulatorium

RAKOCZY-UT 5. SZ. — Telefon 752.

Orvostudományi alapon való kezelése az ember külsejével. Arc és szépség ápolás. Pattanásos, szemölcsös, szeplős, májfoltos stb. arcoknak gyógyítása s ezen szépséghibák elmulasztása. Az elcsufító arcszőrök gyökeres eltávolítása. Hajhullás kezelése. Villamos vibrációs arc és fej-massage, villamos kékfény. Röntgen-és paraffin kezelések. Az intézet a legmodernebb gépekkel van felszerelve.

Fájós fogak gyógyítása,

fájdalom nélküli foghuzások, porcellán-, arany- stb. plombák, csapos fogak, arany fogkoronák, lemeznélküli singfogsorok stb.

Rendelés 9—5-ig.

Az összes kitűnő hatású, de ártalmatlan kozmetikus gyógyszerek az intézetben beszerezhetők. Diskrét postai szállítás útján is.

Dr. Halász Andor.

170

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Első nagyvárad kenyérgyár

Jókai-u. 17. sz. alatt.

Telefon: 949. Telefon: 949.

Tisztelettel értesítjük Nagyvárad város t. közönségét, hogy a vidéken sehol nem látható, óriási kiterjedésű, villanyerőre berendezett **Első nagyvárad**

kenyérgyár

gyárimányai a következő árak mellett árusítatnak:

1 kg. fehér kenyér 36 f., félbarna 30 f., barna 25 f., tiszta rozs kenyér 28 fillér.

Az **első nagyvárad** kenyérgyár

minden időben **friss, izletes** termékei a következő helyeken kaphatók:

Blau F. Sándor Bodega, Nagypiacztér.
Balázs Mártonné kereskedő, Sztaroveszky-u.
Fellner József csemege-üzlet, Szarvas-sor.
Feuer Bertalan kereskedő, Fő-utca.
Fülöp Lipótné kereskedő, Csengeri-utca.
Grósz Izidor kereskedő, Körözs-utca.
Grünvald Mórné és Társa kereskedő, Kolozsvári-utca.
Jakobovits Adolf kereskedő, Kolozsvári-u.
Jenny Nándor kereskedő, Sztaroveczky-u.
Kohn Dávid kereskedő, Sánc utca.
Kutassy Lajos kereskedő, Teleky-utca.
Klein Mór kereskedő, Kolozsvári-utca.
Klein József, Pál-utca.
Lebovits bodega Zöldfa utca.
Petrovics Mihály kereskedő, Fő-utca.
Rosenthal Samu kereskedő, Kapucinus-u.
Róth Albert kereskedő, Kolozsvári-utca.
Stolcz Henrik kereskedő, Hattyu-utca.
Silberstein Arnold kereskedő, Kert-utca.
Schön Lipót pékmester, Kert-utca.
Vasszerstrom Arnold kereskedő, Bányasor.
Veisz Emánuel kereskedő, Szaniszló utca.
Vasvári Ferenc kereskedő, Széles-utca. Fő-
lerakat.
Reich Sándor kereskedő, Szt.-János-utca.

Biztos, gyors, ártalmatlan hatásos szépitőszert egyedül a **Lédig-féle** alabastrom arc créme 1 tégely 1 korona, alabastrom szappan 1 db 80 fillér. Kiválóan alkalmas szeplő, májfolt és arcfehéítésre.

o o Egyedüli raktár a készítőnél o o
LÉDIG ÁRPÁD arany kereszt gyógyszer-tára,
Nagyvárad, Szt. László-tér (Városháza mellett.)
216

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsénk a mélyen tisztelt **háztulajdonos urak** becses tudomására hozni, hogy boldogult nagybátyánk,

Óváry Lajos kályhás üzletét átvettük s az eddigi szolid alapon folytatjuk

ÓVÁRY TESTVÉREK

cég alatt. — Kiváló jóságú

modern és izléses kályháinkkal, pontos kiszolgálással és becsületes munkával óhajtjuk továbbra is mélyen tisztelt megrendelőink elismerését kinyerni s a boldogult elődünk által szerzett bizalmat továbbra is fentartani.

A legdivatosabb és legegyszerűbb **cserépkályhák**

állandóan raktáron vannak. — Javítási munkák a legrövidebb idő alatt eszközöltetnek.

Nagybecsű megrendeléseiket kérve, vagyunk tisztelettel

ÓVÁRY TESTVÉREK kályhás iparosok, Csengery-utca 27. sz.

TÁTRAI ÉS TARSAI

Vasöntőde és gépgyár. Nagyvárad, Össi-tér.

Elvállal: Épület és műlakatos munkákat, vízvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közlőműveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárókat és cement-ipari gépeket.

Biharvármegye legnagyobb gépjavító műhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

Moskovits Farkas és Tsa cipő- és csizmagyár

részvénytársaság Nagyvárad.

I. Flók:

Gyár-épület, Kossuth-utca 5. sz.

II. Flók:

Rákóczi-ut, Bazar-épület.

Ajánlja helybeli gyártmányait a legjobb anyagból és legszebb kivitelben szabott gyári
:: árak mellett. ::

Ha melege van,

ha fáradt, vagy unatkozik, siessen
Kecskeméthy István

„NEMZETI“ kerthelyiségébe,
hol üdülést, kellemes szórakozást,
ingyen, kitűnő italokat

olcsó pénzért kaphat. Ha lehet, ne menjen egyedül, hanem családjával és barátaival, hogy a kellemes szórakozást megoszthassa velök.

— Minden este fényes műsoru —

mozgófénykép előadás.

A kávéház egész éjjel nyitva.

Figyelmes és pontos kiszolgálás. Társas ebédek, vacsorák és abo-nensek polgári árban lesznek kiszolgálva. — Minden nap

friss flecken.

Számos látogatást kér tisztelettel

Kecskeméthy István vendéglős, a NEMZETI száloda, vendéglő és kávéház bérleje.

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javított dr. Just-féle

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben 75 százalék megtakarítást mutat fel. 40 gyertyás Wolfram lámpa darabja 3.60 kor. 100 gyertyásé 5 kor. 50 fill.

Sima izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kártali áron alul.

Mindenemű izzólámpa különlegességek, fényképiszálák ugyancsak legolcsóbb áron kaphatók.

Csillárok.

izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók a villamos telepen külön e célra épített nagy

csillár-raktárunkat megtekintésre ajánjuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

1. lévőtől 12. lévőig minden nagyságban

Elvállaljuk

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítést, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkákat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

villamos világítás

Telefon szám 514.

81

Főszerező telefonja 55. sz.

Egész éjjel ügyeletos szolgálat.

2—3 középiskolát végzett fiu
nyomdász tanulónak

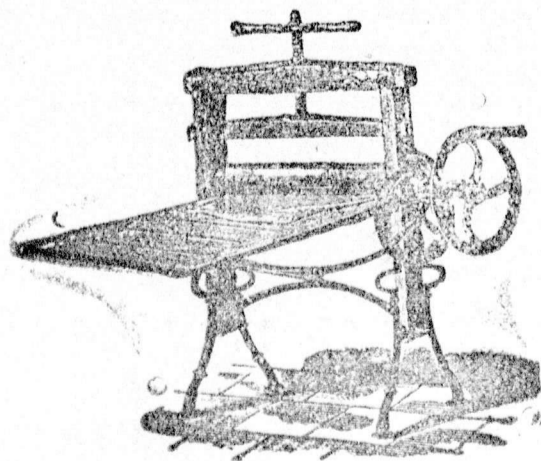
:: felvétetik ::

Szent László-nyomda
R.-T.-nál.

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut.

Kézi hajtásu „Jégkészítő-gép“ állandó működésben. Megtekinthető az üzletben.

Jégszekrények legújabb szer-
kezzettel.

FAGYLALT-GÉPEK.
Kerti vasbutorok.
GUMMI CSÖVEK.

John-féle mosó- mángorló- és
facsaró-gépek.

Árjegyzék kívánatra ingyen
és bérmentve.

